

غیبت مقاصد ایرانی در لیست «یورومانیاتور»

«یورومانیاتور» در گزارشی جدید، فهرستی منتشر کرده که در آن صد مقصد سفر شهری که در سال ۲۰۱۷ بیشترین تعداد بازدیدکننده خارجی را داشته‌اند معرفی کرده است. طبق این گزارش، هنگ کنگ با پذیرش بیش از ۲۷ میلیون و ۸۸۰ هزار گردشگر در این سال، بالاتر از بانکوک و لندن عنوان توریستی‌ترین شهر جهان را به خود اختصاص داد. در این فهرست صدتایی، نام بیش از ۱۰ شهر از کشورهای خاورمیانه و آفریقا به چشم می‌خورد اما نکته قابل توجه این است که نام هیچ‌یک از شهرهای ایران در این فهرست به چشم نمی‌خورد؛ امری که به باور کارشناسان عدم کامیابی ایران در برندسازی از شهرهای خود به عنوان مقصد سفر بین‌المللی را نشان می‌دهد. در این فهرست بیش از همه حضور شهرهای آسیایی به چشم می‌خورد که ۴۱ مورد از این لیست صدتایی را به خود اختصاص داده‌اند. شهرهای اروپایی نیز ۳۲ نماینده در این فهرست دارند و قاره آمریکا و منطقه خاورمیانه و آفریقا نیز به ترتیب ۱۶ و ۱۱ مورد را به خود اختصاص داده‌اند.

برترین‌ها

در گزارش «یورومانیاتور» که با عنوان «صد مقصد برتر شهری جهان» منتشر شده، خاطرنشان شده که شهرها مناطق مهمی برای کسب و کارها در جهان محسوب می‌شوند، زیرا در دنیای امروز ثروت، درآمد و فرصت‌های تجاری را در خود متمرکز کرده‌اند. در این خصوص «یورومانیاتور» به بانکوک اشاره کرده که در رتبه دوم جهانی پربازدیدترین شهرهای جهان از سوی گردشگران خارجی قرار گرفته است. این شهر به تنهایی حدود نیمی از تولید ناخالص داخلی تایلند را به خود اختصاص داده و این در حالی است که تنها ۱/۵ درصد از مساحت کشور را شامل می‌شود. در این گزارش پیش‌بینی شده که تا پایان سال ۲۰۱۸ تعداد گردشگران ورودی به کشورها به میزان ۵ درصد نسبت به سال ۲۰۱۷ افزایش پیدا کند و به عدد یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون سفر برسد. این در حالی است که به نظر می‌رسد مقاصد شهری نقش مهمی در تحقق این رشد داشته باشند و چنین برآورد شده که صد شهر اعلام شده در سال ۲۰۱۸ به‌طور میانگین بیش از ۷/۵ درصد رشد در پذیرش گردشگر نسبت به سال ۲۰۱۷ داشته باشند.

شهرهای آسیایی در این خصوص از اهمیت بالایی برخوردار هستند و با رشد قابل توجهی که در تعداد بازدید توسط گردشگران خارجی در سال‌های اخیر داشته‌اند، تعداد آنها در فهرست صدتایی برترین شهرهای جهان در پذیرش گردشگر از ۳۷ مورد به ۴۲ مورد افزایش یافته است. در مقابل اما منطقه خاورمیانه و آفریقا سیری نزولی در این زمینه داشته‌اند که بیش از هرچیز نتیجه گسترش خشونت و تروریسم در این منطقه طی سال‌های اخیر است. در فهرست جدید شهرهای جربه و سوسه در تونس و شرم‌الشیخ در مصر دیگر وجود ندارند، اما با این حال دبی به عنوان توریستی‌ترین شهر منطقه همچنان در میان ۱۰ رتبه برتر قرار دارد.

در این فهرست صدتایی شهر هنگ کنگ با اختلافی قابل توجه در صدر قرار دارد. در سال ۲۰۱۷ بیش از ۲۷ میلیون و ۸۸۰ هزار گردشگر خارجی از این شهر دیدن کردند. این رقم در مقایسه با سال پیش از آن، نشان از ۵ درصد رشد دارد و پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۱۸ میزان رشد آن به ۷ درصد برسد. رتبه دوم را نیز شهر بانکوک به خود اختصاص داده که در سال ۲۰۱۷ میزبان ۲۲ میلیون و ۴۵۴ هزار گردشگر خارجی بود و نسبت به سال ۲۰۱۶ نشان از رشد مثبت ۸/۵ درصدی دارد. «یورومانیاتور»

پیش‌بینی کرده پایتخت‌تایلند سال ۲۰۱۸ را درحالی به پایان برساند که تعداد گردشگران خارجی که سالانه از آن بازدید کرده‌اند به رقم ۲۳ میلیون و ۶۸۸ هزار نفر برسد.

در ادامه این فهرست و در رتبه سوم نام لندن به چشم می‌خورد که برترین مقصد غیرآسیایی این فهرست است. پایتخت انگلستان در سال ۲۰۱۷ و با ثبت ۴ درصد رشد نسبت به سال ۲۰۱۶، موفق به جذب ۱۹ میلیون و ۸۲۸ هزار گردشگر خارجی شد و پیش‌بینی می‌شود تعداد بازدیدهای سالانه از آن در سال ۲۰۱۸ از ۲۰ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر نیز فراتر برود. رتبه‌های چهارم و پنجم نیز از آن سنگاپور و ماکائو شده که باز هم آسیایی محسوب می‌شوند. این دو شهر در سال گذشته میلادی به ترتیب مقصد سفر ۱۷ میلیون و ۶۱۹ هزار و ۱۷ میلیون و ۳۳۷ هزار گردشگر خارجی بوده‌اند و «یورومانیاتور» در سال ۲۰۱۸ برای سنگاپور ۵/۳ درصد و برای ماکائو ۲/۹ درصد رشد را پیش‌بینی کرده است.

لیست ۱۰ شهر برتر جهان در پذیرش گردشگر خارجی را به‌ترتیب شهرهای پاریس، دبی، نیویورک، کوالالامپور و شنژن چین تکمیل می‌کنند. به‌نظر می‌رسد پاریس از بحران کمبود گردشگری که پس از حملات تروریستی سال ۲۰۱۵ در آن به‌وجود آمد عبور کرده و بنا به آمار «یورومانیاتور» در سال ۲۰۱۷ موفق به جذب ۱۵ میلیون و ۸۳۴ هزار گردشگر خارجی شده است؛ عددی که در مقایسه با مقدار مربوط به سال ۲۰۱۶ نشان از رشد قابل‌توجه ۷/۱۳ درصدی دارد و پیش‌بینی می‌شود تعداد گردشگران خارجی در پایتختفرانسه در سال ۲۰۱۸ به رقم ۱۶ میلیون و ۸۶۴ هزار نفر برسد.

شهرهای موفق منطقه

اما رتبه هفتم فهرست صد مقصد برتر شهری جهان به شهری از خاورمیانه اختصاص یافته است؛ دبی که در دهه‌های اخیر تمرکز ویژه‌ای معطوف توسعه صنعت گردشگری خود کرد، اکنون به یکی از پرطرفدارترین مقاصد شهری سفر در دنیا بدل شده و چنان‌که بسیاری از نهادهای بین‌المللی نیز برآورد کرده‌اند، هم‌اکنون اگرچه پربازدیدترین شهر جهان نیست، اما با اختلافی چشمگیر پردرآمدترین شهر جهان در حوزه گردشگری محسوب می‌شود. براساس گزارش «یورومانیاتور»، مسوولان گردشگری دبی در نظر دارند تا سال ۲۰۲۰ تعداد بازدیدکنندگان خارجی از این شهر را به بیش از ۲۰ میلیون نفر برسانند. این شهر در رسیدن به موقعیت کنونی خود علاوه بر بهره‌گیری از هوشمندترین و به‌روزترین فناوری‌های جهان در توسعه زیرساخت‌های گردشگری خود، مدیون بازاریابی‌های هوشمندانه و منسجم نیز هست که در کنار سیاست‌های تسهیل صدور ویزا، موجب درخشش این شهر در آسمان توریسم خاورمیانه شده است.

در این فهرست و پس از دبی، نام استانبول به‌عنوان شهری دیگر در منطقه توجه را جلب می‌کند که در رتبه دوازدهم قرار گرفته است؛ شهری که در سال ۲۰۱۶ در پی بحران‌های امنیتی و حمله‌های تروریستی و وقوع یک کودتای نافرجام در مرزهای ترکیه، چهره‌اش به‌عنوان یکی از محبوب‌ترین مقاصد گردشگری جهان مخدوش شد و تنها پذیرای ۹ میلیون و ۲۱۸ هزار گردشگر خارجی بود. اما مقامات ترکیه‌ای خیلی زود درصدد جبران این موضوع برآمدند و توانستند با موفقیت از بحران پیش آمده عبور کنند. تعداد خارجی‌هایی که در سال ۲۰۱۷ از این شهر بازدید کردند به رقم ۱۰ میلیون و ۷۳۰ هزار نفر رسید و پیش‌بینی می‌شود این تعداد در سال ۲۰۱۸ با ثبت رشدی ۱۳ درصدی به بیش از ۱۲ میلیون و ۱۲۰ هزار نفر برسد. «یورومانیاتور» یکی از علل موفقیت ترکیه در احیای توریسم شهرهای خود را چنین عنوان کرده که مقامات گردشگری این

کشور شیوه‌ای هوشمندانه در انتخاب جامعه هدف خود برای بازاریابی در پیش گرفتند و در سال‌های اخیر تلاش کردند که وابستگی خود را به جذب گردشگر از نواحی غربی اروپا کاهش دهند و بر بازارهایی همچون چین تمرکز بیشتری کنند.

در ادامه این فهرست منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا نمایندگان دیگری هم دارد؛ مکه که به واسطه برگزاری سالانه مراسم حج، در سال ۲۰۱۷ میزبان بیش از ۸ میلیون و ۶۳۲ هزار گردشگر خارجی بوده، در رتبه بیست و یکم این فهرست قرار دارد و ریاض با کسب رتبه چهارم، دیگر شهر عربستان سعودی در این لیست است. همچنین قاهره که به لطف پشت سر گذاشتن بحران‌های امنیتی و حمله‌های تروریستی در خاک مصر مجدداً بدل به مقصد محبوبی برای سفر گردشگران شده، با جذب ۴ میلیون و ۳۸۹ هزار گردشگر خارجی در سال ۲۰۱۷ در رتبه پنجاهم توریستی‌ترین شهرهای جهان جای گرفته است. عربستان سعودی شهر دمام را نیز به عنوان دیگر نماینده خود در باشگاه صحتایی‌ها در رتبه شصت و یکم نشانده و شهرهای مراکش، ابوظبی و دوحه به ترتیب با اخذ جایگاه‌های هفتاد و هشتم، نود و پنجم و نود و هشتم دیگر نمایندگان خاورمیانه و آفریقا در صد مقصد برتر شهری جهان محسوب می‌شوند.

جای خالی ایرانی‌ها

اما نکته قابل توجه این گزارش، عدم حضور شهرهای ایران و به خصوص تهران، اصفهان، شیراز و مشهد به عنوان توریستی‌ترین شهرهای کشور در این فهرست صحتایی است؛ مسأله‌ای که به خوبی ضعف مدیریت گردشگری کشور در برندسازی از مقاصد شهری سفر در ایران را نشان می‌دهد. مطابق آمار «سازمان جهانی گردشگری»، ایران در سال ۲۰۱۷ حدود ۴ میلیون و ۸۶۷ هزار بازدیدکننده خارجی داشته، با وجود این تهران به عنوان پایتخت ایران در مقایسه با ریاض و دوحه به عنوان دو پایتخت دیگر در منطقه که به ترتیب ۵ میلیون و ۳۹۷ هزار و ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار گردشگر خارجی داشته‌اند، تعداد گردشگران کمتری را جذب خود کرده است. با وجود این و چنان‌که از گزارش‌های شورای جهانی سفر و گردشگری (WTTC) برمی‌آید می‌توان به رشد تهران و حضور پایتخت در این فهرست خوش‌بین بود؛ این نهاد بین‌المللی رشد GDP حاصل از گردشگری در تهران را در سال ۲۰۱۷ به میزان ۹ درصد برآورد کرده که از این منظر پایتخت ایران را در رتبه یازدهم جهانی می‌نشانده. همچنین در بازه زمانی سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۷، تهران پس از ابوظبی بیشترین رشد را در اشتغال‌زایی در حوزه گردشگری میان شهرهای جهان به ثبت رسانده که می‌توان از رهگذر آن به آینده گردشگری در پایتخت امیدوار بود. به علاوه، عامل مهمی همچون ارزانی سفر به ایران در سال ۲۰۱۸ که بنا به آمارهایی که به گوش می‌رسد با استقبال گردشگران خارجی نیز روبه‌رو بوده، کارشناسان را نسبت به حضور شهرهای ایران در فهرست پيشتازان گردشگری شهری خوش‌بین کرده است.

منبع: نوید شکراللهی - خبرگزاری دنیای اقتصاد